

Dosarul nr. 2r-173/23
2-20093465-01-2r-19042023

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

14 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Guțanu Mihail, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Serghei împotriva lui Guțanu Mihail privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen și restituit apelul declarat de Guțanu Mihail, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 05 august 2020, Pavel Serghei a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Guțanu Mihail, solicitând încasarea datoriei în sumă de 1900 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2020 acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la Guțanu Mihail în beneficiul lui Pavel Serghei suma de 1900 euro cu titlu de datorie, suma de 1106 lei cu titlu de plata taxei de stat și suma de 1500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 21 noiembrie 2022 Guțanu Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2020, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii. Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023 s-a respins cererea lui Guțanu Mihail, privind repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit apelantului Guțanu Mihail cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2020, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 23 martie 2023, Guțanu Mihail, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie, a declarat recurs solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, considerând-o neîntemeiată și pasibilă anulării, deoarece, a aflat despre hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 decembrie 2020, la 04 noiembrie 2022 prin intermediul executorului judecătoresc.

Astfel, recurentul consideră că termenul de declarare a apelului începe a curge din 04 noiembrie 2022, potrivit art. 116 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

La 16 noiembrie 2022, a luat cunoștință cu materialele cauza civilă, iar reieșind din conținutul acestuia, rezultă că, instanța de judecată nu a comunicat părții despre hotărârea din 29 decembrie 2020. Un act ce atestă expedierea actului de procedură lipsește, la materiale cauzei fiind prezentă doar fișa de însoțire a actului, unde este indicată adresa lui Guțanu Mihail, dar nu este prezent nici un aviz de recepție a actului de procedură ce ar confirma că Guțanu Mihail a cunoscut despre soluția adoptată de către instanță.

Cauza civilă a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, fapt ce impune suplimentar în sarcina instanței de judecată de a asigura comunicarea actelor de procedură, în măsura în care partea să cunoască despre parcursul cauzei și posibilitatea de a contesta soluția adoptată în caz de dezacord.

Instanța de fond, având la dispoziție datele de corespondență a lui Guțanu Mihail, nu a asigurat comunicarea hotărârii, motiv din care Guțanu Mihail a omis exercitarea căii de atac apel, în termenul prescris de lege și anume 30 zile din data emiterii dispozitivului hotărârii.

Omiterea termenului de contestare s-a produs ca rezultat a unor circumstanțe ce nu pot fi imputate lui Guțanu Mihail, deoarece ultimul nu este responsabil pentru asigurarea comunicării actelor de procedură.

Hotărârea din 29 decembrie 2020, a fost expediată reclamantului abia în luna februarie 2021, peste aproape 2 luni de la data pronunțării, condiții în care instanța nu a asigurat nici unei părți comunicarea promptă a hotărârii, nefiind respectat termenul de comunicare a hotărârii.

Recurentul consideră că concluzia instanței de apel precum că, hotărârea a fost publicată, nu este suficient pentru a asigura recepționarea actului de dispoziție de către o parte în proces, publicarea hotărârii ține de transparența activității instanței de judecată și nu poate substitui prevederile art. 100, 105 din Codul de procedură civilă.

De asemenea, a specificat că instanța de fond la examinarea cauzei a încălcat prevederile art. 6 din CEDO, ceea ce aduce atingere și prevederilor art. 12 alin. (4) din Codul de procedură civilă, art. 8 Constituția.

Respectiv, concluzia instanței de apel precum că cererea de apel a fost depusă peste termenul legal, este eronată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

În condițiile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit dovezii de la fila dosarului 60, instanța de apel a comunicat recurentului încheierea din 19 ianuarie 2023, la data de 17 martie 2023, respectiv, recursul declarat la 23 martie 2023, este depus în termen.

Conform art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând argumentele recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Conform dispozițiilor art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei rezultă că la 05 august 2020, Pavel Serghei a depus în instanța de judecată o acțiune în procedura cererilor cu valoare redusă împotriva lui Guțanu Mihail privind încasarea datoriei.

La 29 decembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii.

Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc de la fila dosarului 30, la 03 februarie 2021, instanța de fond a expediat lui Guțanu Mihail, copia dispozitivului hotărârii prin intermediul oficiului poștal.

La 21 noiembrie 2022, Guțanu Mihail, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 decembrie 2020, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului.

Instanța de apel a respins ca tardiv apelul, considerând că motivul invocat de pârât nu îndeplinește cerințele art. 362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel în mod corect, legal și temeinic a respins cererea privind repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depus în afara termenului legal.

Or, motivele în bază cărora apelantul a solicitat repunerea în termen a apelului, sunt neîntemeiate, în considerente reținându-se că instanța a procedat la comunicarea pârâtului a actelor de procedură, iar împrejurarea că nu a recepționat dispozitivul hotărârii, nu constituie un motiv justificat de împiedicare de a acționa în conformitate cu dispozițiile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La data de 10 august 2020, instanța de fond, prin intermediul telefonogramei, i-a comunicat lui Guțanu Mihail despre examinarea cererii de chemare în judecată, iar ultimul a solicitat ca instanța să expedieze corespondența la adresa: mun. Chișinău, str. XXX, XXX, ap.XXX.

La 03 octombrie 2020, instanța de fond a expediat pârâtului spre cunoștință copia încheierii din 10 august 2020, corespondența fiind recepționat contra semnătură ”Guțanu”, la 30 octombrie 2020.

În virtutea art.116 alin.(1) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(4) repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Așadar, repunerea în termen este condiționată de dovada împiedicării de a acționa în termenul legal, din cauza unor motive temeinic justificate, iar aceste motive trebuie să intervină în interiorul termenului legal în care partea trebuia să acționeze.

Deopotrivă, motivele prezentate trebuie să constituie impedimente obiective, care nu au permis părții să acționeze în termenul legal și să excludă culpa părții.

La caz, se observă că Guțanu Mihail a fost informat despre existența litigiului, iar acesta a avut o lipsă de diligență și nu s-a informat cu privire la situația examinării cauzei sale, prin verificarea periodică a corespondenței, or dispozitivul hotărârii a fost transmis la adresa solicitată de către pârât.

Prin urmare, nefiind dovedit că omiterea termenului de apel se datorează unor motive temeinic justificate, în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 116 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Dispoziția art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă reglementează că sancțiunile procedurale vizează inclusiv și decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură.

Din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenul legal imperativ prevăzut de lege, intervine decăderea.

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

În cauza Balan împotriva Republicii Moldova din 01 martie 2022, Curtea Europeană a constatat că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție deoarece, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia contestată, prin care fusese admis un apel depus tardiv.

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, și nu contravine prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Guțanu Mihail,

reprezentat de avocatul Eremia Vitalie, și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. (a) 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Guțanu Mihail, reprezentat de avocatul Eremia Vitalie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Serghei împotriva lui Guțanu Mihail privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc